

КЕНГЕШ

Россейни Президентни Владимир Путин 2021 жылгъа Шимал Кавказны курортларында инфраструктура объектлени къурап бошаргъа оноу этгенди

Россей Федерацияны Президентни В.В.Путин Правительствоу къуауму бла кенгеш бардырганды. Анда Россейни 2017 жылда социал-экономика айныууна баш мағаналы борчалары сюзюлгендиле.

СКФО-да туризм кластерни айнтыуу не халда болганыны юсюнден РФ-ни Шимал Кавказны ишлери жаны бла министри Л.В.Кузнецов доклад этгенди. «Арт биренча жылны ичинде бизни курортларыбызда иги жанына тюрлениуле болганларын белгилерге тийишлиди. Аланы айнуу атламырын бош процентле бла угъай, она бла саналгъан процентле бла өчкериле болукъду», - дегенди министр.

Лев Кузнецов бытыр Эл-брусда Европада бек биик канат жол таргылганын (3847 метрге), тау-лажа спорт бла корешленини санына къоша барганын айрып айтханды. «Биз башка курортладан туристлени теритирге корешмейбиз, жалаңда тау

лыжалада учууу тап къурайбыз, аны онларын игилдендирибиз. Шартла шагъатлыкъ этгенлерича, быыйл бизде тау лыжалада биринчи кере сюзюлгенли саны битеу уханланы 50 процентинден эсе асламды», - дегенди ол.

Къурап башчы 2021 жылгъа Шимал Кавказны ку-

рортларында инфраструктура объектлени къурап бошаргъа буюрганды. «Шимал Кавказда курортланы айныуу ючюн инфраструктура тынгылы болургъа керекди. Ол борчну толтурмай жарарыкъ туююлду. 2021 жылгъа ол жумуш тамамланылгъына эмда бизни адамларыбыз-

гъа солургъа къошакъ онгла чыгарыкъларына ышанама. Баш мағаналы проектирлениби да биз ма ол замангъа тамаллап бошаргъа мурад этебиз», - деп белгилегенди В.В.Путин.

www.kremlin.ru-ny материалларына кере.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Ю.А.Коквну Россейли басманы кюню бла

АЛГЫШЛАУУ

Къабарты-Малкъар Республиканы журналистлерин, редакцияларыны келечилерин, издательлерин, полиграфистлерин профессионал байрамлары – Россейли басманы кюню бла алгышлайма!

Асламы басма органы жамауат оюмну къуралууунда, граждан обществоу айныуунда, ёмюрлюк къыйматланы, мамырлыкны бла келишулюкню сакълауда бек мағаналыдыла. Бола турган ишлени

кёрюзте, алагъа тийишли багъа бере, сиз окуучууга тюрлю-тюрлю оюмланы туура этесиз. Кертичилигииз, жигерлигииз, материалланы тийишлисича тюз халда бере билгенииз, профессионаллыгъыиз эм ишигиизге табынуугуз ючюн ырызлыгъымыз бирдирге сюею.

Битеу жюрегимден сизге саулыкъ-эсенлик, чыгармачылыкъ илхам, насып тежейме.

ДАТА

Заманны излемлерине, окуучулану сакълауларына келиширге тине

Баш редакторла

Газетчи тарыхына артыкъ терен кирмей, бери кесим келген жылдан башлайым халларымы. Мындан 56 жыл алгъа январьда партианы Совет (Черек) райкомуну биринчи секретары Залиханлы Жанакъайыт жиберген эди мени Кациланы Хабугъа – «Коммунизмге жолну» («Заманны») биринчи баш редакторуна. Ол манга жарыкъ тубеди, кече къалыр жеринг бармыды деп сорду. Бухгалтерни чакъырды: «Биз бу жаны ишге алабыз, мынга авас халда аччыкъкъ да бер», - деди.

Биринчи кюнден окузна кёюне ушады Хабу. Андан бери кел заман озду, мен а унутмайма аны бла биринчи кере тубешеними. Бетини ариулугъуна, адамлыгы да улуу эди. Литсотрудниклени хакълары аз болганына къурда жюреги къыйналгандай турганды.

Алай, не медет, жокъ эди аны онгу ол «тюзсюлюкню»

тозетирге. Башка амалы болмай, газетге статья жазып, багъасын (25 сомну) алмай, башчалагъа къоюучу эди. Сабыр акъыллы, ариу сёзлю... Анга тубесенг, кёлюнг кёторуле эди. Жарсыугъа, биз алай адамларыбызны кёторе билмейбиз. Дуниядан кетгенден сора бир залпа айтыргъа кюрошөбиз.

Хабудан сора газетибизге баш редакторгъа Черкесланы Сарыбийни жибергендиле. Ол терен биллими эди, алай бу ишге кёлю артыкъ бек тармагъанча кёрунген эди манга. Болсада «Коммунизмге жол», партианы обкомуну органыча, кесини борчун намислы толтурганды. Орун-Басарлары Малкъондуланы Хамит бла Мирзойланы Алий (экиси да сынаулу журналистле) тийишлисича тутхучулукъ этгендиле Черкес улна. Ол а алагъа толусулмай ышанганды. Намисларын кёргенди.

Сарыбийни Бёзюланы Ахмат алышындыргъан эди. Эки тили да иги билген, филология илмуланы кандидатды. Бир кере да кёрмегени аны аччуланып. Тышчыкъ, ауазын кётюрмей айтыр эди айтырыгъын. Бек улуу тырманы: «Сен алай хажи болгун!» - Сетибизде жазылган хар сёз тюз болсун, халат кетмесин деп, анга бек сакъ эди.

Эсимдеди, бир жол басмаланган материалгъа тартыгъуу келген эди. Корреспондент, кеси къурашдырды, болмагъан затланы жазгъаныны юсюнден. Ахмат анга къаты эсертиди: «Экинчи кере былай ишинг болса...».

Ол а, андан оюм этмей, биягъача бардырады. Органлада къулукъчуу юсюнден халхарлай эсе, сёз ючюн, аны чынын кеси суйгенча «кётюредди». Ахмат аны ол къыйлыгъын кюйдуралмады да: «Кеси ырызлыгъын бла ишден кетерге заявлене жаз», - деди.

Ахыры 2-чи бетдеди. СУРАТДА: редакцияны коллектив. 2014 ж.

Бизни корр.

ПРИЁМГА АЛЫУ

Ачыкъланган кемчиликлени кетерирге буюрулганды, болжалла да белгиленгендиле

Тюнене Правительствоу ююнде КъМР-ни Башчысы Юрий Кокв бир къауум адам бла тубешип, аланы тилеклерине бла тарыгъуларына тынгылаганды. Ушакъланы кезилеринде сёз промышленестюну бла эл мюлкню андан ары айнытуу, республиканы районларында маданият эмда спорт мекамланы къурулушларын ахырына жетдириуно, жашуу журтла-коммунал мюлкню ишини игилдендириуно, саусуалагъа къошакъ болушукъ этюну юсюнден да белгилегенди.

КъМР-ни тийишли власть органларына бла оюнуучуларына хар туура этилген жумушну тамамлау, кемчиликлени кетериу жаны бла мадарла этерге буюрулганды, салынган борчаланы толтурууна болжаллары да белгиленгендиле.

КъМР-ни Башчысы бла Правительствоу пресс-службасы.

ЭСПЛЕ

Озган кезиу тынч туююл эди, алай а къолдан кёп зат келгенди

Бахсан району администрациясында бытыр бардырылган ишини эсеплерин чыгаргандыла. Аны юсюнен билдирдиуу бла администрацияны башчысына къулукъуну толтурган Хасан Сижакъев сёзлегенди. Ол озган кезиу къыйын, алай а тутхучу эмда хайырлы болганын чертгенди. Бек башы – башланган айныуу андан ары бютон тире бардырыгъа къолдан келгенди, дегенди.

Ол жылы иш хакъ, коммунал эмда налог төлеуле бла байламлы борч болмай бошаргъа, бирикдилген бюджетни да артыгы бла толтуругъа онг чыкъганын айтып, бошаш шартла келтиргенди: налогладан эмда аладан тышын да тышын фискалдагъа кёре план 104,3 проценте толтурулганды. Району бирикдилген бюджетне битеу да 995 миллион сом тошгенди. Ол а 2015 жылдан эсе 42,9 проценте асламды.

Докладчы районда эл мюлкню айнытугъа эни эс бурулганын

белгилегенди. Аны битеу да 82958 гектар жери барды. Бытыр сакъ жауна, бузну урганы да 400 гектар чакълы бирде мирсезлюк битимлени куругъандыла. Алай, анга да къарамай, бий тирлик алынганды. Аны битеу өлчөми 1,5 миллиард сомдан аслам болганды.

Малчылыкъда да жетишимле бардыла – битеу мюлкледге туурады саны 36 633-ге жетгенди. Этен – 8916 тонна, содден 55 миң тонна алынганды. Бу бёломде битеу да 2,5 миллиард сом багъасы продукция чыгарылганды. Эл мюлкде саулай а - 4 миллиард сом чакълы бирге.

Билим берюню юсюнден этилгенди, докладчы устанганы жакъларын республикадагы орта эсепте жетдириуле къолдан келгенди, 3-7-жылыкъ балачыккъа сабий садла бла 100 проценте жалчылыгынганларын, районуо фахмулу сабийлерине тутхучулукъ этилгени, школ спортзалланы тап халга келтириу къолгъа

алынганын, окуучулану 88,6 проценте иси аш бла жалчылыкълынган белгилегенди.

Ол бу бёломде жетишимлени да тура этгенди: бытыр апрельде битеуерсю конкурсда Ата-жукюно элини 3-но номерли окуу учреждениасы «Бек иги эл школ» деген номинацияда хорлаганды. «Фахмулу сабийле» деген программаны толтурур мурад бла «Хуерилени сёвту» болганды. Анда районуо окуучулары тюрлю-тюрлю предметден ахчы билимлерин кёргозгендиле. Эки устан а «Билим берю» миллет проектке кере грантла къоллу болгандыла.

Школчулары «Президент эришюле - 2016» деген битеуерсю спорт турнирлеринде Заюково элини 2-чи номерли школу 2-чи битеукомандалы жери алганды. Бахсанёнокдан Пекова Залина женил атлетлени эришюлеринде ЮФО-ну бла СКФО-ну чемпионкасы болганды. Кишлерде орта школну окуучулары Юг федерал

окруну 12 регионуну командалары къатышкан футбол турнирде экинчи жерге чыкъгандыла. Бытыр Тёвен Куржуминде Маданият ююню жагыртыпганы бек ахчы иш болганды. Кубада уа жаны физкультура – саулыкъну кочендириуно комплекс ачылганды.

Элени тапландыруу жаны бла иш да тохтамайды. «Бахсан район» - барысындан да тазады» деген акция бардырылганды. Бахсанёнок «Республиканы бек иги эли» деген конкурсда кезилуо кере хорлаганды.

«Къурапны Президентни Федерал Жыйлыугъа Посланиясында былай чертгенди: «Бизни политикабызны баш мағанасы – адамларыбызны сакълауда, аланы санына къошула барчыра этюуду, адамды Россейни бек улуу байлыгы». Району жер-жерли самоуправление органыра ма ол ниетте кёре бардырыгъа умут этдиле кеслерини ишлерин жангы жылда да, дегенди ахырында Хасан Сижакъев.

Жазылыу

Энтта да амал барды

Хурметли жамауат!

Сиз бир тюрлю сылтауда бла 2017 жылны биринчи жарымына «Замангъа» жазылмай къалгъан эсегиз, халны тозетирге болукъду. Январын жыйырманчысына дер, почтагъа барып, бу ишни тамамласагъыз, ана тилибизде чыкъгъан газетни биринчи февральдан алып башларыкъсыз.

Жазылыуу багъасы 5 айгъа – 546 сом 65 кopeк.

Бизни индексбиз - 51532

Солуу

Туристлени саны ёсгенди

Жангы жылы биринчи тогуз кюню ичинде республикагъа солургъа 50 миңден жууукъ адам келгенди. Аладан 42 миңден асламы Минги тауу этеклеринде солугъандыла, ол а бытырдан 36 проценте кёлду.

Орта эсеп бла хар кюнден курортда 4500 турист лыжалада учканды, канат жолла бла 37 миң инсон хайыранганды, аланы саны да бытырдан эсе 33 проценте ёсгенди. Кёпле экскур-

сиялагъа барыгъа суйгендиле – Чирик кёлге, Чегем чучурагъа, Аушигерде суулау, Огары Малкъарны къалаларына.

Къошакъла Россейни ара регионларындан, Уралдан бла Сибирьден, коношу республикадан да келгендиле. Хар замондача, Москвадан бла Санкт-Петербургдадан туристле да аслам болгандыла.

Ольга ПОГРЕБНЯК.

